

Anita Chodkowska

## ELEKTRONICZNE ZABEZPIECZANIE ZBIORÓW ARCHIWALNYCH NA PRZYKŁADZIE ARCHIWUM PAN

Podstawowym elementem systemu ochrony dóbr kultury jest stworzenie w miarę możliwości, jak najpełniejszej dokumentacji odnośnie wszystkich chronionych dóbr. Równie ważna jest właściwa ochrona i zabezpieczenie zbiorów, w czym mieści się ich odpowiednie oznakowanie. System elektronicznego znakowania zbiorów wprowadzony został w wielu bibliotekach polskich. Głównym powodem oznakowania zbiorów bibliotecznych, obok funkcji porządkowej, jest możliwość identyfikacji książek. Obecnie trudno wyobrazić sobie działalność dużej biblioteki z wolnym dostępem do półek bez uprzedniego zabezpieczenia zbiorów.

Szacuje się, że w chwili obecnej w Polsce najlepiej zabezpieczone zbiory posiadają muzea i biblioteki. Archiwa nie są w tej grupie wymieniane. Decyzją nr 4 z dnia 21.06.2002 r. Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych wprowadził obowiązek „odpowiedniego oznakowania” materiałów archiwalnych, w związku z koniecznością ochrony przed zaginięciem lub kradzieżą oraz dla umożliwienia ich identyfikacji. Oznakowanie za pomocą tradycyjnych środków jest szczególnie pomocne, kiedy trzeba udowodnić swoje prawa własności, czy też w przypadku próby ustalenia właściciela danej pozycji. Oznakowanie elektroniczne i sprawny system informacyjny pozwalają na szybkie wyszukiwanie akt i dokładną rejestrację dokumentów wynoszonych z magazynów archiwalnych. Dają także możliwość opracowania raportów statystycznych wykorzystania zasobu, rejestru korzystających, pozwalają na sprawne wykonanie skontrum. Jest to szczególnie ważne w archiwach o dużym zasobie, gdzie wykrycie braków jest naprawdę niełatwe.

System elektronicznego znakowania zbiorów paskami magnetycznymi 3M™ Tattle-Tape™, jaki wdrożony został w Archiwum PAN w Warszawie, stosowany jest obecnie w 40 bibliotekach polskich. Jednak doświadczenia nabyte w bibliotekach okazały się niewystarczające w pracy archiwalnej. W moim wystąpieniu próbuję odpowiedzieć na pytania: Jakie napotkaliśmy problemy i czy warto w archiwach postugiwać się systemami tego typu?